

بررسی زبان الگوی معماری مسکونی معاصر با رویکرد نقد ضوابط شهرداری

شروین میرشاهزاده¹، سمیرا گرشاسبی²

1- استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکزی، ایران، تهران.

E-mail: sh.mirshahzadeh@iauctb.ac.ir

2- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکزی، باشگاه پژوهشگران جوان، ایران، تهران (نویسنده مسئول).

E-mail: garshasbi.samira@yahoo.com

چکیده

با افزایش بی‌رویه ورود مهاجران به شهرها از سالهای 1340 به بعد، تقاضای مسکن به میزان زیادی افزایش یافت. در این میان نبود ضوابط کنترلی درست برای طراحی، منجر به تولید مسکنی بی‌کیفیت شد. ضوابطی صرفاً کمی همچون سطح اشغال، تراکم و ... که اگر طراح آنها را رعایت می‌کرد، مجوز ساختمانی صادر می‌شد.

در کنار تمامی عواملی که در ایجاد بحران برای مسکن بی‌کیفیت امروزی دخیل بوده‌اند، ضوابط شهرداری نه تنها کیفیت ساختمان‌ها را کنترل نمی‌کرد، بلکه ضوابطی همچون سطح اشغال 60٪، ضوابط نورگیرها و ... طراحی اکثر ساختمان‌های مسکونی را به سمت طراحی یکسان و ملال‌آوری پیش برد که امروز شاهد آن هستیم.

از طرفی باید اشاره کرد معماری هر زمانی دارای زبان الگویی است که این زبان الگو در عین اینکه از بی‌نظمی و سردرگمی در طراحی جلوگیری می‌کند، راه را برای خلاقیت‌های فردی نیز باز می‌گذارد. قطعاً امروزه شهرداری به عنوان یک نهاد تصمیم‌گیرنده می‌تواند در ایجاد این زبان الگو و کنترل کیفیت در ساختمان‌ها سهم موثری داشته باشد. در این تحقیق در پی نقد ضوابط شهرداری و دستورالعمل‌های موجود، به بررسی دیدگاه‌های چندی از محققین و متفکرین پرداخته شد تا بر اساس آنها بتوانیم جایگزینی کیفی برای این ضوابط پیدا کنیم.

کلمات کلیدی: زبان الگو، معماری مسکونی معاصر، نقد ضوابط و دستورالعمل‌ها، شهرداری.